

Latviefch u Awise.

Nr. 26. Zettortdeena 27tā Juhni 1840.

Mefahrtibas augstī.

Rahds turrigs nammatehw̄s mirdams pee-fauze sawu fainneezi un sawu meitu pee gultas un tahm sawas pehdigas dohmas isteize. „Mihla seewin!“ tā winsch runnaja us sawu seewu, „jaw preefsch kahdeem gaddeem to esmu norakstijis, kā ar mannu mantibu buhs notikt pehz mannas mifchanas. Tu sinni, ka muims ne neela no manstahm ne bij, kad apprezzejamees, bet pehzak Deews muhs baggati fwiehstijis un es tew labbu padohmu astahju. Walka to fewim un abbeem muhsu behrnineem par labbu. Dehlam, kas feisera deenestī stahw, es katrā mehnēsi kahdu dallu peedewu no sawas pusses. Ne atrauj arri tu turpmak winnam scho dallu. Winsch irr labs puissi un tewim wezzās deenēs preeku darrihs. — Bet manniū irr wehl zitti nabbagi raddineeki, kam bes mannas valihdsibas buhtu pee zittu lauschu durwim maise jamekle. Mannōs papihrōs atraddisi sunu, kur esmu usrakstijis winna wahrdus un arri to, zik teem katrā neddelā dewu. Dohd tu teem arri to paschu un ne atrauj neneeka.“ — Wezenite assaras raudadama apfohlīja to wissu ustizigi isdarriht.

„Bet pee tewis, mihla Lattin!“ — tā winsch to meiteni usrunnaja, — „esmu daudskahrt nomannijis, ka effi pahrleeku skohpa, un jeb-schu daudsfreis par to esmu tewi pamahzijis, to-mehr tu wissas mannas mahzibas effi pahr galwu laiduse. Ak, faut jel manna pehdeja pamahzishana tewi mohdinatu! Seewischkim gan peenahkaks taupiht, bet skohpiba to padarra nejaufu. Tizzi teescham, ka zaur to ween valiku slims, kad redseju, ka tu weenu nabagū pa treppehm nogruhdi semmē. Tas man lohti lehrachs pee sirds; jo schahds netikkums-

zilweku leek negohdā. Dohd man taggad fa-wu rohku un apfohlees muhscham wairs tā ne darriht.“ Lattina raudadama to apfohlījahs un tehws nu nomirre weegli. Winna meefas pawaddija gan augsti gan semmi, gan baggati gan nabbagi us duffas-weetu, jo wisseem scheem winsch bijis draugs, tehws un labbadarritajs.

Winna atraitne jaw bija 66 gaddus wezza un wehl turflaht flimliga pee kahjahm, ka patte ne warreja wiss sawu namma buhschanu waldbiht un tadeht ta nowehleja sawai meitai. Un kad festideena atgahje, tad winna noskaitija naudu nabbageem un meitai parwehleja to isdal-liht. Bet ko dohma? — schi blehdneeze eebehre wissu sawā fullē un ne dewe teem nabbadsineem ne neeka sajjidama, ka tehws winneem ne ko ne effoht nowehlejis nei ar raksteem, nei ar wahrdeem un scheem nu waisjadseja preefsch zittu lauschu durwim deedeleht. — Us mahtes parwehleschanu ta rakstija brahlim, ka tehws effoht nomirris un — kaut mahte winna mehnēsha dallu parvairoja — stahstija arri mahtes wahr-dā, ka winsch to naudu wairs ne dabbuschoht ko tehws tam lihds schim dewis un tam jaehr-teekeht no sawas paschas lohnes, ka dauds zitti offizeeri pahrteekoh. Un to naudu winna patte eebehre sawā nepildamā fullē.

Winnas brahlis bij gan gohdigs zilweks un tikke mihlehts un zeenihts no wisseem, kas to pasinne, un ihpaschi no saweem preefschneekem. Bet winsch bij tikpat kahrs pehz gohda, ka winna mahsa pehz naudas. Jo, kad tam naudas ne truhke, tad winsch wissās lustes weetās un kummedijes gahje un ir zitteem saweem beedreem no labbas sirds ko peemet.

Winsch gan labbi sunnaja, kahda skohpa winna mahsa bija un tadeht jaw tuhlin doh-

maja, ka schahs waina ween gan buhschoht, ka mahte ne ko ne gribboht fuhtiht. Tapehz winsch rakstija tai stipru luhschanas grahmatu un rahijsa to leelu netaisnibu, kahda ta effoht kad winnam to no tehwa nowehletu dalku at-rahwe. Bet schi grahmata nahze Lattei rohkä un schi blehdneeze mahtei stahstija, ka dehls pa-teizoht par to aissuhitnu naudu.

Ko darriht nabbadnam? Gefahkumä gan to wehl pazeete zerredams, ka mahtei buhschoht prahs atgreeses, un ehde fausu maisti, naudu taupidams preefsch lustehm, gohdam rahijsites pasaulei; bet kad wairs ne warreja pazeestees, tad stahstija farwas behdas ir farwam augstakam wirsneekam prohti Kapteinam un schis apneh-mahs nu pats winna mahtei raksticht. Bet ir schi grahmata nahze Lattei rohkä un ta ne teize mahtei neweemi wahrdi. Nabbags offizeeris gaidija un pagaidija, bet ne kahda atbilde ne nahze. Ko nu darriht? Buhtu labprahf isluh-dsees to wallu pats pee mahtes noeet, bet zella-naudas truhke to zeltu no fints juhdsehm us-nemt.

Kad nu winsch sawu wezzu eeraddumu wairs ne warreja dsih, tad dsirdeja, ka wissi pasih-stami pilsfehtä pehz winna meklejohf un wai-zajoht, kadeht kad nu winsch wairsl ne eijoht zittu pulka us dsihrehm, dantscheem etc. — Ak tas winna sirdi lause! Jaw ne sinnaja, ko eefahkt no behdahm, tahds gohda kahrigs, kahds winsch bija. Winna draugs, prohti pats Kaptein, to drohschinaja un fazzija, lai wehl pazeeshoht, warr buht, atbilde nahfshoht. „Labbii,“ winsch atbildeja, „wehl 12 grahmatas rakstischu un kad us tahn ne atbildehs, tad gan winna nekad wairs ne warrehs mannum atbildeht.“

Jaw 10 grahmatas winsch bija rakstijis, kuras wissas ta besdeewiga mahsa nelassitas bij fadedsinajuse, kad winna Kaptein to pee fewis aizmaja un ta usrunnaja: „Klaufait, man schkeet, ka juhsu mahte effoht parwissam negohdiga seewa, jeb woi juhs effat man mel-lojuschi par faru buhschanu. Luhf, taggad

jaw tschetri mehneschi pagahjuschi un winna ne atbild ne us mannu grahmatu.“ Offizeers: „Kad es to warretu dohmaht, ka mahte manni aismirfuse, tad ne buhtu juhs luhdfis, lai juhs faru wahrdi preefsch man aismettat.“ Kaptein: „Kas tad gan winnai warr fai-teht? Woi buhs limma, jeb nomirruse?“ Offizeers: „Us to jums ne ko ne atbildeht; jo mannum, ka paschi sinnat, ne kahda sinna naw nahfuse.“ Kaptein: „Bet kad to wainu ihsti ismeklejam, tad ta leekabs, ka juhs paschi pee farwas nelaines esheet wainigi. Mahtei gan ne buhs ne ka ko fuhtiht. Una juhs, jauns-fungs, kad jums kas rohkä, tad dsihwojat brihnum plaschi un kad mi ta pilniba sudduse, tad ne warrat zeestees, tad wissi juhs ap-smeij, ka us reis tik semmi frihat. Ja juhs ne buhtut eefahkumä tik augstii kahpuschi, tad juhs taggad tik semmi ne kristu. Wissas ballés pehz jums prassa un kad dsird, kas jums notizzis, tad juhs apsmeij. Bet ta juhs wehl diwus zittus farwus beedrus effat par valaido-neem darrijuschi; labbds laikds juhs arri win-neem ko peemettschi un zaur to winni irr lohti valaidusches un man tas jadarra sinnams aug-stakeem wirsneekem.“ —

Offizeeris ne wahrdi ne atbildeja, bet steidsehs us faru lohrteli. Tee wahrdi ko kap-teins bij fazzijis, un wehl tas kauns, ka wissi pilsfehtä par apsmeeklu palizzis, winnam tik lohti fehrabs pee sirds, ka us weetas palikkse slims. Gan dakteri puhlejahs, winna ahrstadi, bet ne warreja ne ko lihdscht. Treschä-deenä winsch pazelehs mo gultas un norak-stija 2 grahmatas, tahs winsch nosuhtija farwam Kapteinam to luhschanas, lai tas jell gah-dajoht, ka schahs grahmatas riktig teekoht winna mahtei paschais rohkä; jo winnam gan tak buhschoht kahdi pasihstami tai pilsfehtä, zaur kurreem to warrejschoht isdarriht. Kaptein par schahdu sinnu lohti satruhkahs un atgahdadams, ka laikam zaur winna bahrgu pahrmeschau offizeeris buhschoht palizzis slims, tas steidsehs us winna lohrteli, bet to — jaw nomirrusehu atradde. Winsch luhdse to no-

mirruschu, lai winnam peebohdoht to wainu un ruhktas assaras noraudajis, pawehleja to gohdigi paglabbah. Tad sawâ kohrteli nogahjis, atsauze wehl zittus diwus wirsneekus un scho preefschâ tahs diwas grahmatas, ko offizeeris mirdains bij rakstijis, atdarija un lassija. Virma bij mahte rakstita un ta skanneja:

„Mihla mahte!

Namehr tehws mirris, jaw 16 grahmatas esmu us jums rakstijis, bet us ne weenu atbildi dabbujis. Gan esmu luhdsees raudadams, bet ne tifku paklausihcts. Woi gan mahte sawu behrnu warr aismirfst? Warr gan! — ta man jasafka, kad ne aizinahts Deewa sohda-frehslam peestahschohs. Us scho grahmatu atbildes wairs ne waijaga; jo sawas dsihwes pehdigâ stundâ to rakstu. — Man jaimirst! zittadi wairs ne eet. Dakteris patlabban teize, ka rihtu wairs ne fagoitishoht! Mans gohds pagallam! esmu wissai pilssehtai par apfmeeklu. — Ak manna mihla mahte! es sinnu ka juhs pee tam ne effat wainiga! Manna sîrds to sakfa. Mannas grahmatas irr preefsch jums paslehtpas. Pasibstu juhsu mihlestibu un tizzu, ka juhs neeka naudas deht sawu behrnu ne aismirfiseet. — Juhs sohlijat beidsamu kumossi ar manni dalliht re. Juhs tikkai manna beidsamâ stundâ dabboneet mannu nohti sinnah! Ak breefnas! bet ne warr ne ko darriht. Mannu sîrds grausch un man jaimirst weenigi zaur schahn behdahm. Pulkstens patlabban sittihis diwpadesmit! Nahwes rohka manni jaw Kerr! Es juhs ne apfuhdseeschu Deewam; Juhs effat peekrahpta, bet wai tam wiltneekam!! Tuhkstohsch reis jums pateizohs par wissu mihlestibu. Ak zik reis juhs man meddus maißi derwischimasaam un palihdsejuschi slehpt appaksch sawa preefschauta, kad tehws nahze eekschâ. Doh-deet nabbageem mannu teesu, lai tee par manni Deewu luhds. Dsihwojeet wessela! Ar Deewu! Ar Deewu!“ —

(Turpmak belgums.)

Teesas fluddina fchanas.

Us pawehleschann tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patvaldineeka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic., tohp no Talsenes aprinka teesas, — kad tas Talsenes birgeris un namneeks Ernst Friedrich Blumenthal preefsch teesas issazzijis, ka wîsch sawus parradus ne spehj oisimaksaht, tad toesa pehz Kursemmes semneeku likumu 49ota §. 5ta Zuhni f. g. pahr wissu winnu kustamu un nekustamu mantu konkursi spreedusi, — wissi parradu dwejji, kam kahdas präffishanas buhtu pee tahs mantaas ta parradueka Ernst Friedrich Blumenthal, un fewischki pee ta winnam peederriga namma Mr. 8. Talsene, zaur scho usaizinati, pee saudeshanas sawas teesas un taisnibas 2 mehneschu starpa, un wisswohlat luhds 5tu August f. g., kas par to weenigu un isslehgshas nas terminu nolikts, woi paschi, woi, kur wehlehts, zaur weetneekeem, un kur waijadisigs zaur paligeem un pehrmindereem, schai teesas nammâ atmahlt, sawas präffishanas labbi peedoht un teesas spreedinu fagaibit; ar to pamahzischani, ka tohs, kas tai nolikta terminâ ne buhs peeteikuschees, ar sawahm präffishanahm wairs ne klausib. Ta arridsan tee, kas peeminnetam Blumenthal ko parrada buhtu, teek usaizinati, sawas mafschanas, pee dubbultas strahpes, tai paschâ terminâ (diwu mehneschu starpa) schai teefai usdoht. To buhs wehrâ liki! — Talsene, tas 7ta Zuhni 1840.

(L. S.) Meeraspreedejs Fircs.
(Mr. 787.) Sekretchrs W. Attelmayer.

No Krohna Wehrsmuischahs pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas parradu präffishanas buhtu pee ta no mahjahn islikta Sprigaulumuischahs (Wilhelminenhof) fainneeka Neypalu Janna, pahr kura mantu parradu deht konkurse nospreesta, usaizinati, ar sawahm präffishanahm luhds 10tu August f. g. pee schihs pagasta teesas peeteiktees, ar to pamahzischani, ka tohs kas ne peeteikfees, weblak wairs ne klausib. Krohna Wehrsmuischahs pagasta teesa, 19ta Zuhni 1840.

(L. S.) J. Brühm, peesehdetais.
(Mr. 508.) H. Müller, pagasta teesas frihvera paligs.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu präffishanas buhtu pee ta luhdschinniga Naudischu fainneeka Freiberg, kas nespelzibas deht sawas wohjas atdewis un pahr kura mantu konkurse nospreesta, tohp usaizinati, diwu mehneschu starpa,

prohti, wisswehlak libds imu August 1840, pee schihs pagasta teefas peeteiktees; ar to pamahzischau, ka wehlak neweenni wairs ne klausih. Dohbeles pagasta teesa, 4ta Juhni 1840.

C. Blumenfeldt, pagasta wezzakais.

(Nr. 257.) L. Everts, pagasta teefas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taifnas parradu prassishanas buhtu pee teem libdsschinnigeem Kalnamuschas fainnekeem, 1) Laurenhu Mikkela Krischjahnsohn, 2) Pohlainu Janna Tukfih, un 3) Ahku Wittunia Neiland, pahr kurra mantahm inventariuma - truhkuma, magashnes un zittu parradu labbad konkurse spreesta, teek usaizinati, diwu mehneshu starpa, prohti libds 2tru August f. g. pee schihs teefas peeteiktees, jo wehlak neweenni wairs ne klausih. Kalnamuschas pagasta teesa, 1ma Juhni 1840.

† † † Janne Strautmann, peehedetais.

(Nr. 80.) F. Bluhmann, pagasta teefas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taifnas prassishanas buhtu pee ta Leelas Berkenes fainneka Wortu Krischa Strautneeka, pahr kurra-mantu inventariuma - truhkuma, magashnes un zittu parradu dehl konkurse spreesta, tohp usaizinati, diwu mehneshu starpa, prohti libds 3imu Juhli f. g., pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlak neweenni wairs ne

Klausih. Leelas Berkenes pagasta teesa, 29ta Mei 1840.

† † † Samuel Weinberg, pagasta wezzakais.

(Nr. 49.) F. Bluhmann, pagasta teefas frihweris.

Zai nakti no 7ta us 8tu Mei f. g. tappe tam schi pagasta haimneekam Strehneeku Jahnim Sommer 1) gaischi farkana (Fuchs) kehwe 4 — 5 gaddus wezza, ar schauri blessti peer, labba pakkas kahja libds puss tschinkslim balta; 2) gaischi silla (Schimmel) kehwe bes kahdahm sihmehm, 7 gaddus wezza, no gannibahm sagta. Kas no scheem firgeem taifnu sinnu schai pagasta teefai dohd, dabbohn peenahkamu pateizibas naudu. Semite, 1ma Juhni 1840.

† † † G. Jannsohn, pagasta wezzakais.

C. Matthison, pagasta teefas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taifnas parradu prassishanas buhtu pee ta Rumbesmuichas (Rumbenhoff) Rauff fainneeka Ans Treger, kam sawas mahjas nespelzibas dehl irr atnentas, un pahr kurra mantu konkurse spreesta, tohp usaizinati, libds imu August 1840 pee sandeschanas sawas teefas peeteiktees, jo wehlak neweenni wairs ne klausih. Rumbesmuichas pagasta teesa, 16ta Juhni 1840.

(Nr. 31.) † † † Fritz Sandersohn, pagasta wezzakais.

Horst, pagasta teefas frihweris.

Maudas, labbibas un prezzi tirgus us plazzi. Mihgå, tanni 17ta Juhni 1840.

	Sudraba naudā. Nb. Kv.		Sudraba naudā. Nb. Kv.		
I jauns dahlderis	gelbeja	I 33	I pohds kannepu	tappe malsahts ar	— 90
I puhrs rudsu	tappe malsahts ar	I 70	I — linnu labbakas surtes	— —	2 —
I — kweeschu	— —	3 —	I — — filktakas surtes	— —	I 80
I — meeschu	— —	I 10	I — tabaka	— —	— 65
I — meeschu - putrainu	— —	I 60	I — dselses	— —	— 75
I — ausu	— —	I —	I — sweesta	— —	2 40
I — kweeschu - miltu	— —	I 50	I — muzzza filku, preeschu muzzä	— —	5 50
I — bihdeletu rudsu - miltu	— —	I 2 —	I — — wihtschuu muzzä	— —	5 75
I — rupju rudsu - miltu	— —	I 70	I — farkanas fahls	— —	6 50
I — sinnu	— —	I 60	I — rupjas leddainas fahls	— —	5 50
I — linnu - sehklas	— —	I 50	I — rupjas valtas fahls	— —	4 50
I — kannepu - sehklas	— —	I 60	I — smalkas fahls	— —	4 40
I — kimmenu	— —	I 7 —			

Brihw-drikkeht.

No juhmallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Waldischanas-rahts A. Beitler.

No. 205.